

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 89 0 П 063646 25 Рев
Бања Лука, 24.06.2025. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Горјане Попадић, као предсједника вијећа, Тање Бундало и Сенада Тице, као чланова вијећа, у правној ствари по тужби тужитеља 1. Б.Ђ. и 2. Д.Ђ., оба из Б., [...], РС, које у ревизионом поступку заступа пуномоћник Мирза Алишах, адвокат из Сарајева, против тужених 1. П.А. из П., [...], и 2. П.М. из П., [...], које заступа пуномоћник Предраг Барош, адвокат из Бање Луке, ради исплате и утврђења, те по противтужби тужених - противтужитеља 1. П.А. и 2. П.М. из П., против тужитеља - противтужених 1. Б.Ђ. и 2. Д.Ђ. из Б., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужитеља - противтужених против пресуде Окружног суда у Источном Сарајеву број 89 0 П 063646 24 Гж од 25.03.2025. године, на сједници вијећа одржаној дана 24.06.2025. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Сокоцу број: 89 0 П 063646 18 П од 06.10.2024. године одбијен је примарни тужбени захтјев тужитеља-противтужених Б.Ђ. и Д.Ђ. (у даљем тексту: првотужитељ и друготужитељ) да се тужени-противтужитељи А.П. и М.П. (у даљем тексту: првотужени и друготужени) обавезу да му солидарно надокнаде штету у износу од 362.683,44 КМ (184.437,10 ЕВРА), са законском затезном каматом почев од 02.04.2014. године па до исплате, као и захтјев за накнаду трошкова поступка. Истовремено, одбијен је и супсидијарни тужбени захтјев да се утврди да су тужитељи уговором број [...] и уговором број [...] закљученим дана 14.08.2013. године купили у објекту друштва Клуб Апартохотел Вучко доо Пале на Јахорини у оквиру депанданса-ламеле ц и у цијелости исплатили купопродајну цијену, апартмане означене као апартмани број А 41-42 у оквиру депанданса уз постојећи Апартохотел Вучко доо Пале, ламела ц у поткровљу 1-2 вертикала, укупне површине 156,80 м², заједно са припадајућом скијашницом (у виду бокса) и апартман број А 48-49 у оквиру депанданса уз постојећи Апартохотел Вучко доо Пале на Јахорини –ламела ц, поткровље 2-2 вертикала укупне површине 148,66 м², заједно са припадајућом скијашницом (у виду бокса), те да се наложи првотуженом да изда служби рачуноводства и књиговодства Друштва Клуб Апартохотел Вучко доо Пале исправу подобну за исправку рачуноводствене и књиговодствене евиденције у пословним и финансијским књигама друштва, на картицама на којима се воде тужитељи, тако што ће умјесто укњиженог дуга тужитеља према друштву Клуб Апартохотел Вучко доо Пале са основа уплата за купљене апатмане исправком бити унесено и књижено да су тужитељи у цијелости у износу од 553.830,00 ЕВРА, што у протувредности износи 1.083.193,41 КМ, исплатили

купопродајну цијену за купљене апартмане, а у противном исправка ће се извршити на темељу ове пресуде, као и захтјев да се тужени солидарно обавезу на накнаду трошкова поступка.

Противтужбени захтјев (правилно би било: противтужба у дијелу захјева) за утврђење да исправа која носи назив Д.Ђ. у дијелу-табеларном приказу који почиње са: Уговор 553.828,00 КМ прилив од апартмана према уговорима и завршава се са укупно 553.830,00 разлика за уплату 0,00 КМ, Јахорина 02.04.2014. године не представља уговор о зајму нити су А. и М. П. као зајмопримци примили новчани износ од 55.228,00 ЕВРА од Д.Ђ. као зајмодавца одбачен је као недозвољен. Тужитељи су обавезани да туженима надокнаде трошкове поступка у износу од 42.848,91 КМ.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Источном Сарајеву број 89 0 П 063646 24 Гж од 25.03.2025. године жалба тужитеља је одбијена и првостепена пресуда потврђена. Одбијен је и захтјев тужитеља за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Изјављеном ревизијом другостепену пресуду побијају тужитељи због повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи и тужбени захтјев усвоји или да се иста укине и предмет врати на поновно суђење.

У одговору на ревизију тужени предлажу да се изјављена ревизија одбије као неоснована.

Ревизија није основана.

У овој парници (одлука по противтужбеном захтјеву није предмет побијања у овом ревизионом поступку па се нижестепеним одлукама у том дијелу овај суд неће ни бавити), је одлучивано о примарном тужбеном захтјеву тужитеља да се тужени саолидарно обавезу да им накнаде штету у износу од 362.683,44 КМ (184.437,10 ЕВРА), са законском затезном каматом почев од дана 02.04.2014 године па до исплате. Одлучивано је и о супсидијарном тужбеном захтјеву да се утврди да су тужитељи уговорима од 14.08.2013. године купили у објекту друштва Клуб Апартохотел Вучко доо Пале, апартмане (ближе описане у изреци првостепене пресуде) и да су у цијелости исплатили купопродајну цијену за исте, као и да суд наложи првотуженом да изда служби рачуноводства и књиговодства Друштва Клуб Апартохотел Вучко доо Пале исправу подобну за исправку рачуноводствене и књиговодствене евиденције у пословним и финансијским књигама друштва, на картицама на којима се воде тужитељи, тако што ће умјесто укњиженог дуга тужитеља према наведеном друштву са основа уплата за купљене апартмане исправком бити унесено и књижено да су тужитељи у цијелости у износу од 553.830,00 ЕВРА (што у протувредности износи 1.083.193,41 КМ), исплатили купопродајну цијену за купљене апартмане.

Одлучујући о захтјевима тужитеља, по проведеном доказном поступку, првостепени суд је утврдио: да су странке у овој парници (тужитељи и тужени) суоснивачи друштва Клуб Апартохотел Вучко доо Пале; да је између првотужитеља и друштва Клуб Апартохотел Вучко доо Пале закључен предуговор о куповини апартмана у изградњи број: [...] од 14.08.2013 године; да је између друготужитеља и наведеног друштва закључен предуговор о куповини апартмана у изградњи број [...] од 14.08.2013. године; да се овим предуговорима Клуб Апартохотел Вучко доо Пале обавезује да у складу са грађевинском дозволом, пројектном документацијом и уз поштовање

грађевинских стандарда на земљишту означеном као к.ч. 2926/1274 и к.ч. 926/1275 к.о. П., под условима дефинисаним у наведеном предуговору за купце Б.Ђ. у оквиру депаданса уз постојећи Клуб Апартохотел Вучко на Јахорини, означеним као ламела Ц, изради, етажира и преда у посјед, те створи услове за пренос права власништва апартамана број А 51-42, 1-2 вертикала, укупне површине 156,80 м², заједно са припадајућом скијашницом, односно за купца Д.Ђ., под истим условима, уз постојећи Клуб Апартохотел Вучко на Јахорини, означеним као ламела Ц, изради, етажира и преда у посјед, те створи услове за пренос права власништва апартамана број А 48-49, 2-2 вертикала, укупне површине 148,66 м², заједно са припадајућом скијашницом; да је купопродајна цијена апартамана одређена чланом 2. поменутих предуговора, која износи 1.800,00 ЕВРА по 1 м², што за предуговорену укупну површину од 156,80 м² износи укупно 282.240,00 ЕВРА, што на дан потписивања предуговора одговара противриједности од 552.013,45 КМ, а за апартамент површине 148,66 м², заједно са припадајућом скијашницом, износи укупно 267.588,00 ЕВРА, што на дан потписивања предуговора одговара противриједности од 523.356,63 КМ; да су тужитељи по наведеним предуговорима на рачун наведеног друштва извршили дјелимична плаћања (према конто картицама и финансијским изводима, те подацима из налаза и мишљења вјештака финансијске струке Немање Тодоровића од 13.09.2022. године и 03.11.2022. године), и то према предуговору број: [...] је уплаћен износ од 360.255,00 КМ, а није плаћен износ од 195.670,11 КМ, односно 100.044,54 ЕВРА, док је према предуговору број: [...] укупно уплаћен износ од 360.255,00 КМ, а није плаћен износ од 167.013,29 КМ, односно 85.392,54 ЕВРА.

На темељу тих чињеница, првостепени суд закључује да су наводи тужитеља да су уплатама у цјелости исплатили цијену за апартамане у супротности са изведеним доказима јер да из налога за уплату, налаза и мишљења вјештака, те осталих изведених доказа, није могуће утврдити да се све уплате односе на предметне апартамане, па је позивом на одредбе члана 154, 155, 185. и 394. Закона о облигационим односима („Службени лист број: 29/78, 39/85, 45/89 и 57/89, те „Службени гласник Републике Српске“ број: 17/93 до 74/04-у даљем тексту: ЗОО), примјеном правила о терету доказивања, тужбене захтјеве тужитеља одбио, уз навођење да тужитељи нису доказали да су им тужени причинили штету, нити у чему се та штета састоји, нити су доказали да су туженима у цјелости исплатили купопродајну цијену предметних апартамана.

Одлучујући о жалби тужитеља, другостепени суд је прихватио чињенична утврђења и правне закључке првостепеног суда, па је жалбу одбио и првостепену пресуду потврдио.

Нижестепеним пресудама захтјеви тужитеља су правилно одбијени, из слиједећих разлога:

Тужитељи су захтјеве у овој парници утемељили на чињеничним наводима: да су туженима готовински предали новац у укупном износу од 1.083.193,41 КМ (553.828,00 ЕВРА) ради куповине предметних апартамана и да су по усменом договору тужени та средства требали усмјерити на жиро рачун друштва Клуб Апартохотел Вучко доо Пале; да им је шефица рачуноводства наведеног друштва дана 13.03.2017. године послала мејл да су за купљене апартамане још дужни 362.683,44 КМ (184.437,10 ЕВРА), па да то значи да тужени овај износ нису уплатили на рачун друштва и да су за тај износ претрпјели штету; да су те чињенице тужени признали потписивањем акта од 02.04.2014. године.

Према одредби члана 7. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13 и 27/24 - даље: ЗПП), странке су дужне да изнесу све чињенице на којима заснивају своје захтјеве и да изводе доказе којима се утврђују те чињенице. Сагласно одредби члана 123. став 1. ЗПП свака странка дужна је доказати чињенице на којима заснива свој захтјев. Према одредби члана 126. ЗПП ако суд на основу оцјене изведених доказа не може утврдити неку чињеницу, о постојању те чињенице закључит ће примјеном правила о терету доказивања.

Тужитељи су наводе тужбе у доказном поступку доказивали превасходно актима од 02.04.2024. године, на која се позивају и у ревизионим наводима, уз тврдњу да ови докази нису правилно цијењени од стране нижестепених судова.

Ради се о исправи на којој није означен датум сачињавања, која је именована као „Протокол о усаглашавању уложених средстава по основу уговора о заједничком улагању и уговора о кредитирању за П.М. и П.А.“. Иста садржи три табеле: Прилив по основу инвестирања, Прилив по основу кредита и Прилив од апартмана према уговорима (у којој је означен прилив у укупном износу од 553.830,00, без означавања валуте). Иста је потписана од стране друготужитеља и од стране тужених, без означавања у којем својству су ставили потпис. Друга исправа, на којој је руком дописано Ј. 02.04.2014. године, није именована. Иста садржи идентичне три табеле. Разлика, у односу на прву исправу, је утолико што је у рукопису означено: Зајмодавац Ђ.Д., који је ставио свој потпис, те је означено: Зајмопримац, испод које ознаке су потписи тужених. Ни на једној од ових исправа није издвојен нити означен утужени износ од 362.683,44 КМ (184.437,10 ЕВРА).

Из одредбе члана 126. став 1. ЗПП, произлази да суд у правилу мора бити сигуран у постојање или непостојање одређене чињенице, што подразумева такав степен увјерености у постојање неке чињенице код којег би била искључена свака разумна сумња у могућност постојања нечег другог.

Из садржаја наведених исправа, супротно ревизионим наводима, не може се са сигурношћу извести закључак о признању дуга од стране тужених (утуженог износа), јер се воља за признање мора јасно манифестовати. Исте не садрже ни елементе уговора о зајму (није издвојен дуговани износ, нису означени услови враћања, исте нису потписане од стране првотужитеља...), нити би се могло радити о позајмици туженима, уколико су исти према тврдњи из тужбе били у обавези да сав примљени износ прослиједи на рачун друштва (при чему изазивају сумњу наводи да је туженима у готовини предат укупан износ од 1.083.193,41 КМ, јер се ради о великој своти новца). Уколико би се, у конкретном случају, радило о закључењу уговора о налогу (имајући у виду ревизионе наводе у том правцу), овим исправама нису доказани елементи тог уговора.

Како тужитељи, ради доказивања навода тужбе, нису понудили друге доказе (осим што је у својству парничне странке саслушан првотужитељ, који је директно заинтересован за исход ове парнице), примјеном правила о терету доказивања из наведених законских одредаба, и кад се ови докази доведу у везу са мејлом шефице рачуноводства што се у ревизији потенцира, једини могући закључак је да тужитељи суду нису доказали наводе тужбе, а тиме ни основаност тужбеног захтјева. Стога су изведени докази правилно оцијењени и захтјеви тужитеља правилно су одбијени.

Поред тога, у првом дијелу супсидијарног захтјева (за утврђење да су тужитељи купили предметне апартмане и да су у цјелости исплатили купопродајну цијену), се тражи

утврђење чињеница, што није могуће према одредби члана 54. став 1. ЗПП. Другим дијелом овог захтјева тужитељи захтијевају исправку књиговодствене евиденције друштва Клуб Апартохол Вучко доо Пале, која евиденција се води према књиговодственим прописима, те се одлуком суда не може налагати њена исправка.

Ревизионим наводима, да је у доношењу побијане одлуке, као предсједник вијећа учествовала судија С.А., те да је тужитеље у поступку пред нижестепеним судовима заступао пуномоћник О.А., адвокат из Б., се не тврди да је судија пуномоћнику странке сродник по крви, што би био разлог за искључење од поступања, према одредби члана 357. став 1. тачка 2) ЗПП, већ се наводи да је то остало нејасно. Како се, дакле, ни не тврди да је испуњен законски услов за искључење судије (при чему се да запазити да је другостепени суд одбио жалбу тужитеља), то се не ради о повреди одредаба парничног поступка, а у сваком случају наведено није утицало на законитост пресуђења.

Супротно ревизионим наводима, кад се има у виду да се противтужбени захтјев уствари тиче основаности тужбеног захтјева, а није самосталан, одлука о трошковима поступка има упориште у одредби члана 386. став 1. ЗПП.

Сагласно изложеном, изјављена ревизија је одбијена, примјеном одредбе члана 248. ЗПП.

Предсједник вијећа
Горјана Попадић

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић